

EEN KLEINE TIEN JAAR TERUG DURFDE DE NEDERLANDSE VROUW AMPER EEN SEKS-
WINKEL BINNEN TE STAPPEN. BLOOTBLAADJES WAREN TABOE EN VROUWEN DIE
MET SEKS HUN GELD VERDIENDEN, DEUGDEN NIET. DAT IS NU WEL EVEN ANDERS.
'ERVARINGSDESKUNDIGEN' OVER HOE VROUWEN ZIJN VERANDERD EN HOE HET IS TE
WERKEN IN EEN BRANCHE DIE TOT VOOR KORT DOOR MANNEN WERD GEDOMINEERD.

LIEFDES-BEDRIJVEN

V.L.N.R.: ESTHER SUIJKER, SANDY VAN DE BANDEN,
GUORUN WILSTERMAN, OP DE GROND: JULIE RYAN

BETER EEN GOEDE VIBRATOR DAN EEN SLECHTE ONE-NIGHT-STAND

Esther Suyker (34) begon samen met een vriendin de eerste erotische winkel voor vrouwen. Tegenwoordig runt ze Female & Partners alleen.

"Toen wij acht jaar geleden onze deuren openden, waren seksshops helemaal niet toegankelijk voor vrouwen. We merkten aan veel dingen dat de seksindustrie van oudsher een mannenwereld is. Ik krijg nog weleens een vibrator in handen met een clitorisstimulator die helemaal op de verkeerde plek zit. Of er worden materialen gebruikt waar je uitslag van krijgt.

"De meeste winkels waren een beetje ranzig en een mooi slipje kon je er niet vinden. Wel van die goedkope nylon dingen, waar je je dijen aan openhaalde. Geen enkele vrouw die zich sexy voelt in een slipje dat schuurt en een bh die geen goede pasvorm heeft. Veel van wat er werd verkocht, werd gemaakt vanuit de optiek van de man.

"We zijn toen begonnen met de lingerie van Marlies Dekkers. Dat is nu wat meer mainstream, maar de eerste slipjes die zij thuis op de naaimachine maakte, hebben wij hier verkocht. Iedereen vond het geweldig wat we deden, maar het was puur idealisme. Voor ons gevoel moest je net zo makkelijk een supermarkt binnenstappen als een erotische winkel. Wat dat betreft hebben we veel bereikt. Het zegt ook wel wat dat je nu nauwelijks meer kunt voorstellen dat spannend ondergoed toentertijd zoveel te wensen overliet.

"Wij hebben ervoor gekozen dat onze klanten alles aan kunnen raken; lingerie-setjes hangen aan rekjes en de vibrators staan – met batterij – op een plankje. In andere seksshops moet je soms smeken of ze zo'n ding uit het doosje willen halen. Ik probeer ook altijd zoveel mogelijk informatie te geven bij de aanschaf van een vibrator. Wat heeft iemand voor ogen? Ik kan haar wel de best verkochte vibrator meegeven, maar iedereen wil toch iets anders. Wil je stevige stimulatie, wil je hem clitoraal gebruiken of ook inbrengen? Dat soort dingen. Het zijn natuurlijk wel intieme vragen, maar liever dat dan dat je thuiskomt met iets waar je niet tevreden over bent.

"Het is wat overdreven om te stellen dat iedere vrouw een vibrator op haar nachtkastje heeft staan, maar vrouwen staan er wel meer voor open dan een paar jaar terug. Soms vanwege een nieuwe relatie waarin geëxperimenteerd wordt, soms omdat een vrouw net gescheiden is en even niets meer van mannen wil weten. Ik zeg ook altijd maar: 'Beter een goede vibrator dan een slechte one-night-stand.'

"Kort nadat wij begonnen waren, merkten we dat andere ondernemers ons gingen volgen. Vrouwen hebben zich zo ontwikkeld op het gebied van de erotiek, dat het dom zou zijn daar je ogen voor te sluiten. We merkten ook wel dat onze formule gekopieerd werd en dat postorderbedrijven soortgelijke producten gingen verkopen. Zo gaat dat nu eenmaal als je succes hebt.

"Mensen verwachten vaak van mij dat ik heel open ben als ik in de winkel ben. Ik weet natuurlijk ook veel. Ik kan veel aanreiken, maar het staat los van mijn persoonlijke beleving. Ik zal niet zeggen: 'Dit vind ik helemaal geweldig.' Ik ben een beetje een romantische ziel, wat dat betreft. Ik vind dat het niemand wat aangaat wat zich afspeelt tussen jou en je partner. Dat moet een beetje mysterieus blijven.

"Privé merk ik vaak dat mensen tegen me opkijken vanwege het werk dat ik doe. Dan ontmoet ik een leuke man, maar die denkt: haar kan ik nooit bevredigen, die heeft zoveel ervaring. Dan moet je weer uitleggen dat je ook maar een vrouw bent met je eigen grenzen en gevoelens. Andersom gebeurt het natuurlijk ook vaak zat. Dat een getrouwde man denkt dat hij je even kan hebben omdat je geen principes hebt als je dit

werk doet. Ik vertel ook niet altijd meer wat ik doe voor de kost. Als je vertelt dat je erotische artikelen verkoopt, kan dat soms ook echt een conversation killer zijn.

"Ik denk dat vrouwen in vergelijking met tien jaar terug opener zijn ten opzichte van seks. Door de media, maar ook door geweldige vrouwen als Sylvia Millecam, die voor hun seksualiteit uit durfden te komen. Nu zie je ook dat vrouwen het best leuk vinden om een pornovideo te bekijken, maar ze willen hem niet uitzoeken in een schimmig hoekje in een videotheek. 'Vrouwvriendelijke porno' vind ik een vaag begrip. Sommige vrouwen houden van een erotische film waarbij je niet zoveel ziet, maar er zijn ook genoeg vrouwen die het opwindend vinden als het er stevig aan toe gaat. Maar er is er niet een die vrolijk wordt van een film waarbij een vrouw naar het plafond ligt te staren tot haar partner eindelijk eens uitgeramd is." (meer info: www.femaleandpartners.nl)

Sandy van de Sanden (34) is directeur van Sansyl, dat onder meer bloedbladen als Passie en Passie for Women Only en hardcorebladen als Seventeen en Chick uitgeeft.

"Vier jaar geleden heb ik dit bedrijf van mijn vader overgenomen. Daarvoor werkte ik voor Photorama, het fotobedrijf van Sansyl, en ik dacht: dat doe ik even. Maar het viel toch een beetje tegen. Dat seks altijd verkoopt, is eigenlijk meteen het probleem. Mensen gaan daardoor verslappen. Zo bleek bijvoorbeeld dat de doelgroep die wij voor ogen hadden, niet die mensen waren die onze bladen ook werkelijk kochten. Veel lezers zijn onze bladen jaren trouw gebleven. Dan krijg je ineens brieven van mensen die vinden dat de lettertjes zo klein worden en dat de kleurtjes zo fel zijn.

"Of een vrouw bladen voor mannen kan maken? Jawel. Zeker als ze veel mannen om zich heen heeft. Ik ben ook meer een mannvrouw dan een vrouwenvrouw. Ik mag ook graag naar andere vrouwen kijken. Ondertussen weet ik ook wel wat verkoopt. Zo vinden mannen het fijn als een vrouw ze aankijkt. Dat ze in de supermarkt langs de tijdschriften lopen, de blik opvangen van de vrouw die op de cover staat en denken: hé, die wil mij! Dat hoeft dan niet eens een bloedmooie vrouw te zijn. Er komen hier heel mooie modellen langs, maar die hebben die geilheid niet in hun ogen. Passie-lezers vinden het prima als een vrouw niet standaardmooi is, maar als ze haar kleren voor je uittrekt, moet ze daar wel plezier in hebben en dat moet ze dan ook uitstralen.

"Anderhalf jaar terug zijn we begonnen met Passie For Women Only. Het komt vier keer per jaar uit en heeft een oplage van ongeveer 25.000. Eerlijk gezegd lag dat aantal ook boven onze verwachting. Voor we ermee begonnen, hebben we uitgebreid onderzoek gedaan. Daaruit bleek dat het eigenlijk een misvatting is dat vrouwen niet naar foto's van blote mannen willen kijken. Vrouwen willen vergelijkingsmateriaal, die willen weten wat de buurman in de broek heeft hangen. Daarnaast is er veel ruimte voor erotische verhalen, foto's van stellen én van vrouwen, en voor producttests.

"Als kind heb ik weinig problemen ondervonden

van het feit dat mijn vader bloedbadjes maakte. Thuis werd ook nauwelijks over seks gesproken, ik liep dan ook altijd overal achteraan. Wist iedereen in de klas al wat 'pijpen' was, stond ik nog met een groot vraagteken op mijn voorhoofd. Mijn man en ik proberen er eigenlijk op dezelfde manier mee om te gaan. In mijn beleving zijn onze drie zoons heel onwetend als het op seks aankomt, maar als je hoort wat ze van vriendjes leren, zit ik soms met mijn oren te klapperen.

"Nee, ik vind het niet raar dat mijn ouders daar zo mee om zijn gegaan. Ik vond het ook altijd een beetje gênant om met mijn vader over seks te moeten praten. Ik weet nog dat hij een keer tegen me zei dat ik maar eens aan de pil moest. Daar kreeg ik het Spaans benauwd van. Op de werkvloer had ik daar dan weer geen problemen mee. Dan stonden we samen te kijken naar foto's van blote mensen. Achteraf zei mijn vader dat hij dat juist weleens moeilijk vond.

"Ik snap niet waarom mensen denken dat seks niet meer leuk is als het je werk is. Als je de hele dag in een ijsjesfabriek staat te werken en je mag er niet aankomen, dan ben je toch dolblij als je 's avonds een ijsje kan eten? Zo is dat in mijn werk ook. En ik zit nog altijd boven het landelijke gemiddelde van 2,2. Dat gemiddelde staat overigens zwaar onder druk. Het gaat eigenlijk helemaal niet goed met de seks in Nederland. Mensen hebben het druk, zijn vaak moe en hebben geen zin meer in seks. Tegelijk weten vrouwen ineens heel goed wat ze willen, waardoor mannen onzeker worden en erectiestoornissen krijgen. Het is wel riskant om je neer te leggen bij 'geen zin'. Als je lange tijd geen seks hebt, is dat vergelijkbaar met anorexia. Je lichaam raakt er op den duur aan gewend geen seks meer te hebben en vraagt er niet meer om. Daar moet je je niet voor afsluiten, daar moet je over praten. Communicatie is het allerbelangrijkste voor een goed seksleven.

"Vrouwen zijn de laatste jaren opener geworden over seks. Ze hebben belangstelling voor porno, ze praten makkelijker over wat ze wel of niet lekker vinden. Dat is mede te danken aan series als *Sex And The City*. Met de vrouwen uit die serie wil de 'gewone vrouw' zich graag identificeren. Het zijn ook vrouwen die op zoek zijn. Op zoek naar een man die de baas is, tegen wie ze lekker aan kunnen liggen, maar die ook op zijn tijd helpt met de afwas."

Julie Ryan (28), Jovanka de Boer (31) en Esther Meppelink (29) vormen gedrieën het management van escortbureau Women of the World. Medeoprichtster Gudrun Wilsterman (36) geeft advies op afstand.

Julie: "Ik ontmoette Gudrun op vakantie in Bangkok. We raakten bevriend en zij vertelde me dat ze een plan had voor een stijlvol escortbureau. Daar zijn we toen samen in gestapt. We wilden

van een hotel en eruitzien alsof ze de vriendin of collega van die klant kunnen zijn. Het is mijn taak de kwaliteit te bewaken. Een keer in de twee maanden ga ik door de garderobes van de meisjes die voor ons werken en als ze naar een klant vertrekken, kijk ik of hun verschijning aan onze standaarden voldoet."

Esther: "Ik ben begonnen als telefoniste, net als Jovanka. Op den duur bleek dat wij met z'n vieren heel erg op één lijn zaten. Toen zijn we gaan bekijken of wij het bedrijf konden runnen. Ik weet nog dat mijn ouders het heel grappig vonden dat ik hier werkte tijdens mijn studie, maar toen ik ze vertelde dat ik het bedrijf ging leiden, was het ineens een stuk minder grappig."

Jovanka: "De meeste mensen zijn bevooroordeeld. Die denken dat wij zelf ook bij de klanten langsgaan omdat we hier werken. Kennissen zeggen weleens dat het zonde is van mijn talenten om een bedrijf als dit te runnen, maar dat zie ik anders. Mensen denken dat je hier alleen maar over seks praat en af en toe een telefoontje opneemt. Wij zijn gewoon met bedrijfsvoering bezig: met een administratie, personeelszaken, pr. Net zoals ieder ander bedrijf, alleen is de 'handelswaar' wat ongebruikelijker."

Esther: "Eerlijkheid vinden wij heel belangrijk. Wij zullen geen brunette sturen als iemand om een blonde vraagt. Zo'n manier van handelen keert zich uiteindelijk toch weer tegen je. Een aanvraag wordt ook niet in een minuutje afgehandeld. Wij willen graag weten wat voor type iemand wenst, uiterlijk maar ook innerlijk: moet ze wat rustiger zijn of juist wat uitgesprokener? Als je een dame stuurt die niet aan de eisen voldoet, komt zo'n klant niet meer terug."

Jovanka: "Als we merken dat een meisje op de automatische piloot gaat werken, bespreken we dat met haar. Als ze het niet leuk meer vindt, kan ze ook niet uitstralen wat wij willen; plezier, enthousiasme. Dit vak gaat je niet in de koude kleren zitten. Wij willen ook geen vrouwen die dit als hoofdverdienste zien. Je moet dit puur voor de lol doen, voor erbij. Als je de huur moet betalen van het geld dat je hier verdient, is het niet leuk meer."

Esther: "Veel van onze vrouwen hebben al een baan of studeren. Geld is niet hun drijfveer; de spanning speelt vaak de grootste rol."

Julie: "In het begin hebben we geprobeerd te bemiddelen in gigolo's. Dat is toen niet gelukt, maar nu bekijken we dat opnieuw. Ik zie er wel wat in. Er wordt wel gezegd dat vrouwen niet willen betalen voor seks, maar als je in een club een man oppikt, kan dat allemaal complicaties met zich meebrengen. Als je een man inhuilt, zijn er no strings attached."

Esther: "Ik denk dat vrouwen eerder iemand willen met wie ze naar het theater kunnen of uit eten kunnen gaan. Seks staat niet op de eerste plaats."

Jovanka: "Het vinden van mannen die dit werk willen doen, is geen probleem; die melden zich aan bij bosjes. Dat zijn dan wel weer mannen die een overromantisch beeld van het werk hebben. Die denken: ik hoef niet meer naar de kroeg om te scoren, ik word gebeld en ga dan naar bed met een prachtige vrouw. Als ze dan bij een dame van vijfenvijftig komen, zijn ze helemaal verbouwereerd en kunnen ze niet meer performen."

Esther: "Ik denk wel dat vrouwen klaar zijn voor zaken als gigolo's. Vrouwen zijn veel opener geworden over seks. Dat zie je bijvoorbeeld ook aan hoe goed vrouwvriendelijke seksshops het doen. Tegelijk denk ik dat vrouwen het moeilijk vinden om seks te zien als een zakelijke transactie. Mannen kunnen dat veel beter, die voelen zich lekker, hebben zin in seks en dan betalen ze daarvoor. Vrouwen hebben achteraf nog weleens last van een katterig gevoel."

Jovanka: "Ik verbaas me er weleens over dat vrouwen zo open zijn over seks, vooral ook omdat het mij daaraan ontbreekt. Ik sta open voor de problemen die onze meisjes hebben, maar ik ga niet vertellen hoe het er in mijn seksleven voor staat. Eigenlijk zijn wij allemaal hartstikke preuts."

Julie: "Voor mij geldt dat minder. Ik ben bepaald geen seksbeest, maar ik ben wel veel opener geworden sinds ik in deze branche werk. Soms hoor ik verhalen, dan denk ik: dat moesten wij vanavond ook maar eens uitproberen." (meer info: www.womenoftheworld.nl) ■ tekst Roquel Mourik

fotografie Wouter visogbe Sandra Govers (MAC)

interieurstyling Eijon Borren voor B. Inc. Interiorstuff, 035-5318773

'EIGENLIJK ZIJN WE
HARTSTIKKE PREUTS'